

מועלי כל הארצות התאחדו!

ההימור המסוכן
של זלנסקי
עמ' 8

זה הדור

ZO HADEREKH زوهديرخ

גיליון 34 / 28 באוגוסט 2024

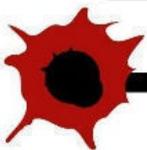
עמ' 3

משטרה בשירות הפשיזם

הורי לוחמים

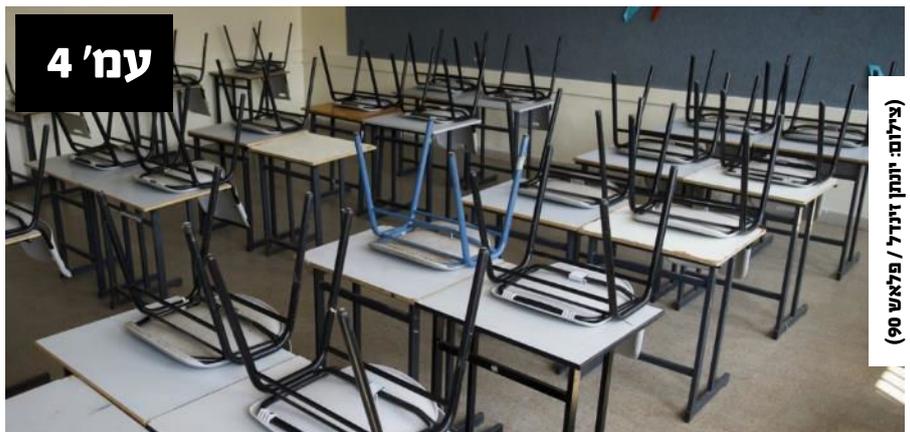
זועקים
די

לא טוב למות
בעד עריצנו

עמ' 5

עמ' 4

צילום: יתרון זינדל / פלאש 90

רצו הפרטה יקבלו שביתה

מיליארד דולר. יו"ר התעשייה האווירית, עמיר פרץ, אמר כי 'התוצאות העסקיות של התעשייה האווירית הן סיבה לגאווה'."

15.8, "מעריב"

רווחי המלחמה פורחים / ב'

"מלחמה? גירעון? דואופול פועלים לאומי הרוויח 9 מיליארד שקל בחצי שנה. הדו"חות של חמשת הבנקים המרכזיים בישראל טרם פורסמו במלואם, אולם על פי התוצאות של שני הבנקים הגדולים, לאומי והפועלים, המערכת הבנקאית ריכוזית ורווחית מתמיד. את הרווח הרבעוני הגבוה ביותר במערכת הבנקאית רשם בנק לאומי עם רווח של 2.3 מיליארד שקל, ואחריו בנק הפועלים עם רווח רבעוני של 2.2 מיליארד שקל. כך שפועלים לאומי הרוויח ברבעון 4.5 מיליארד שקל אחרי תשלומי מס. גם במבט חצי-שנתי, לאומי רושם את הרווח הגבוה במערכת — 5 מיליארד שקל, ופועלים 4.2 מיליארד שקל. בסך הכל רשם הצמד רווח נקי של 9.2 מיליארד שקל בחצי שנה."

15.8, "דה מרקר"

כבוד הנשיא מודאג מתדמיתה של ישראל

"אני מגנה באופן נחרץ את הפרעות הערכ בשומרון. מדובר במיעוט קיצוני שפוגע בציבור המתיישבים שומר החוק ובהתיישבות כולה ובשמה ומעמדה של ישראל בעולם בתקופה רגישה וקשה במיוחד. זוהי לא דרכנו ובטח לא דרכה של תורה ושל היהדות."

ציוץ של הנשיא יצחק הרצוג

16.8, בעקבות הפוגרום המתנחלים בכפר ג'ית

דברים בשם אומרם

קפטן אמריקה חי ומתגורר בקיסריה

"ראש ממשלת ישראל הוא סכנה לשלום העולמי. בנאומו בקונגרס בחודש שעבר הבהיר בנימין נתניהו, כי הוא רואה בישראל חוד החנית במלחמת המערב נגד האיסלאם הרדיקלי הגלובלי. או, כפי שכונה זאת: הציוויליזציה נגד הברברים. נתניהו הבהיר לאמריקאים שהוא שומר עליהם, נלחם את מלחמתם. מבחינתו הסיוע שישראל מקבלת מארצות הברית משרת אינטרס אמריקאי קיומי, וככל שארה"ב תגדיל אותו האינטרס האמריקאי הקיומי יקבל שירות טוב יותר. והאינטרס האמריקאי, לפי נתניהו, הוא מלחמת עולם. נתניהו תמיד משווה את עצמו למנהיגי אימפריות גלובליות, ומתנהג בהתאם. לכן הוא באופוריה. נדמה לו שחזיונות גוג ומגוג שלו מתגשמים לנגד עיניו ושבעתיד הוא יוזכר בספרי ההיסטוריה בנושמה אחת עם צ'רצ'יל ורוזוולט: מביס הברברים."

12.8, רוגל אלפר, "הארץ"

מי שיש לו קשרים לא צריך פרוטקציה

"פרופ' אלון פיקרסקי, מנהל המחלקה לכירורגיה כללית בבית החולים הדסה בירושלים, עלה בשבוע האחרון לכותרות בנסיבות תמוהות. המנתח הבכיר חתם על חוות דעת שנויה במחלוקת שערערה לכאורה על הקביעה כי מחבל נוח'בה משדה תימן נפל קורבן לאונס. מבקריו של פיקרסקי טוענים כי הוא כתב חוות דעת שערווייתית בלי שבדק בכלל את הקורבן. רצה הגורל ופיקרסקי הוא גם דמות מוכרת בחוגי הביביסטים. אחרי הכל, מדובר במנתח הצמוד של ראש הממשלה בנימין נתניהו ושל רעייתו שרה. ואם לא די בצירוף מקרים זה, עיתונאי 'הארץ' אורי משגב חשף השבוע כי פיקרסקי ימונה כחבר דירקטוריון בחברה הממשלתית רפאל. הכיכוד? הגם שהשר הממונה על רפאל הוא שר הביטחון יואב גלנט, מסתבר כי את מועמדותו של פיקרסקי לדירקטור הגיש דווקא השר לשיתוף פעולה אזורי, דודי אמסלם. זה ממונה על רשות החברות הממשלתיות שהפכה תחת ידיו לכלי משחק פוליטי."

14.8, אבי בר-אלי, "דה מרקר"

רווחי המלחמה פורחים / א'

"התעשייה האווירית לישראל פרסמה את דוחותיה הכספיים לרבעון השני ולחציון הראשון של שנת 2024, אשר מצביעים על תוצאות מרשימות ונתוני שיא. החברה דיווחה על רווחים גבוהים בתולדותיה, עם צבר הזמנות שיא של 22.2 מיליארד דולר ומכירות בהיקף של 2.85 מיליארד דולר."

הרווח הגולמי בחציון הראשון של 2024 הגיע ל-554 מיליון דולר, עם עלייה של כ-21% לעומת התקופה המקבילה אשתקד. ברבעון השני, הרווח הגולמי עמד על 281 מיליון דולר, גידול של 31% מהשנה שעברה. המכירות בחציון הראשון עלו כ-12% והגיעו ל-2.85 מיליארד דולר, בעוד ברבעון השני נרשם גידול של 13% עם מכירות של 1.42

מכתבים למערכת

סלידריות מול גזל הכיבוש

על רקע הסלמת המתיחות באזור, אנחנו ממשיכים להאמין שיש דרך אחת ולפעול על פיה. אנחנו מסרבים לקבל אלימות כפתרון לייאושנו ובוחרים להכיר באנושיות זה של זה, תוך התנגדות משותפת לאי צדק ויצירת מציאות חלופית המקדמת בטיחות וכבוד לכולם.

ב-31 ביולי, לאחר שמתנחלים נכנסו לאדמות הפרטיות של משפחת קיסיה באלמח'דור, ממש בקרבת משרדנו הפלסטיני בבית ג'אלה, יצאנו לפעולה כדי להתנגד באי-אלימות להשתלטות המתנחלים על הקרקע.

מדי יום נכחנו עם פעילי סולידריות ישראלים ופלסטינים. אנחנו מציגים אלטרנטיבה למתנחלים ולצבא ומראים שיש למשפחה בעלי ברית שמוכנים לספק נוכחות מגינה מפני האלימות הגוברת ומתעדים את העוול בזמן אמת.

ביום ה-12 לקמפיין בנינו מאהל מול אדמת המשפחה, עליה השתלטו המתנחלים בהגנת הצבא, וקראנו לו "מחנה ההתנגדות הבלתי אלימה" של אלמח'דור. הזמנו פעילים, דיפלומטים, פוליטיקאים, עיתונאים וכל מי שמאמין בדרכנו ובתמיכה בזכויות הפלסטינים להישאר על אדמתם, לבוא ולעמוד איתנו.

קרלי רוזנטל

מנהלת מדיה, לוחמים לשלום

ניתן לשלוח מכתבים למערכת באמצעות הדוא"ל

zohaderekh@gmail.com

או לחיבת דואר 26205 ת"א-יפו 6126102

לראשונה מאז הממשל הצבאי: המשטרה סגרה מועדון מפלגה

ההידרדרות הפשיסטית ברורה מתמיד

של דגל פלסטיני בקיר חיצוני של המבנה. פניות אלה לא זכו למענה מהיועצת המשפטית לממשלה, וממח"ש נמסר כי הוחלט שלא לפתוח בחקירת האירועים.

בפניה של עדאלה נכתב: "תחנת המשטרה בחיפה מפעילה מדיניות שיטתית של איסור הפגנות והגפת דגלים פלסטיניים ושלטי מחאה נגד המלחמה בעזה מזה מספר חודשים. בשלושת החודשים האחרונים לבדם, נעצרו למעלה מ-50 מפגינים בעילות בלתי חוקיות שונות. כולם שוחררו לבסוף. בכמה מקרים דיווח בית המשפט על המעצרים למחלקה לחקירות שוטרים בשל אלימות קשה שהופנתה נגד העצורים".

עו"ד הדיל אבו סאלח מסרה: "לא ידוע לנו על מקרה אחד מאז ימי הממשל הצבאי, בו המשטרה הוציאה צו לסגירת סניף של מפלגה בישראל. אנו מתריעים פעם אחר פעם בפני היועצת המשפטית לממשלה, כי מאז הכפפת המשטרה לשר בן גביר, זו עושה שימוש שיטתי לרעה בסמכויותיה לשם רדיפה ודיכוי פוליטי של הציבור הערבי-פלסטיני בישראל. השתקת הביקורת הלגיטימית נגד המלחמה בעזה כבר הובילה למאות מעצרי שווא שמטרתם הרתעה וענישה, ולא נעשה שום צעד מטעמים של פרקליט המדינה או היועצת המשפטית לממשלה לרסן את מפעל סתימת הפיות וההפחדה הזה. כתוצאה מכך, משטרת ישראל יצאה מכלל שליטה וכעת כבר מאיימת לשתק כליל את ההתאגדות הפוליטית של האזרחים הערבים".

שתיקת השמאל הציוני

אין זה מקרי שאירוע שכזה התקיים באותו היום בו מונה דני לוי, מקורבו של השר הגזען בן גביר, למפק"ל החדש של משטרת השר. לוי, מפקד מחוז חוף לשעבר, ידוע בעלייה של 80% במקרי הרצח במחוז עליו פיקד, וכן בגישה האלימה שלו כלפי מפגינים ערבים שהפגינו בחיפה נגד המלחמה ובהפגנות שנערכו מול בית רוה"מ בקיסריה ובצומת פרדס חנה כרכור. השר בן גביר הודה כי המינוי נועד לממש את מדיניותו. הוא מסר כי לוי "מגיע עם אג'נדה ציונית ויהודית והוא יוביל את המשטרה בהתאם למדיניות שהצבתי לו".

אך על אף שסגירת מועדון מק"י וחד"ש בחיפה הוא אירוע היסטורי בתהליך ההידרדרות המדינה לעבר פאשיזם, ולמרות הקשר הגלוי והברור בין צעד זה למינוי של המפק"ל החדש, נרשמה שתיקה רועמת בנושא בקרב ארגוני המחאה נגד הממשלה ואצל נציגי השמאל-מרכז הציוני בכנסת. בולטת במיוחד הייתה שתיקתו של הגנרל לשעבר יאיר גולן, יו"ר מפלגת "הדמוקרטים" שהוקמה לאחרונה באיחוד של מרצ והעבודה. בהקשר זה יש לציין, כי גולן התייצב ב-2019 בבית משפט לצד החיילים שתבעו את בכרי תביעת לשון הרע בעקבות "ג'נין, ג'נין, גולן", שהיה המפקד הבכיר הראשון שנכנס לג'נין במלחמת "חומת מגן" ב-2002, תמך גם כח"כ בדרישה שהיועצ"ש מנדלבלית יורה על איסור הקרנת הסרט. אין זה מפתיע שהשמאל הציוני תחת הנהגתו לא טורח אפילו להגיב לסגירת מועדון מק"י.

נוכח תהליכי הפשיזציה במדינה ובחברה והמשך מלחמת ההשמדה בעזה, חייבים להמשיך לחזק ולהגדיל את כוחות השלום והשותפות היהודית-ערבית העומדים באומץ מול הממשלה ומדיניותה הקטלנית.

אסף טלגם ודויד מרגלית

משטרת חיפה הורתה השבוע (26.8) באמצעות צו על סגירת מועדון מק"י בשכונת ואדי נסנאס (מועדון הקונגרס). זאת במטרה לסכל הקרנה של הסרט "ג'אנין ג'נין" במקום. לפי הצו, האירוע המתוכנן במועדון היה "עלול להביא להפרת הסדר ושלום הציבור", ולכן סגרה אותו המשטרה למשך עשר שעות.

"ג'אנין ג'נין" (או "ג'נין ג'נין 2"), פרי יצירתו של הבימאי והשחקן מוחמד בכרי, הוא סרט המשך לסרטו "ג'נין ג'נין" מ-2002, העוסק בפלישת הצבא למחנה הפליטים בעיר. בשנת 2022 אסר בית המשפט להקרין ולהפיץ בישראל את "ג'נין ג'נין" והורה להחרים את עותקיו – אולם אין שום מניעה חוקית להקרנת סרטו החדש של בכרי.

לביטול האירוע קדם מסע הסתה של גורמי ימין קיצוני, אשר פעלו לביטול הקרנת הסרט וקראו להפגנה מחוץ למועדון המפלגה. ארגון הימין הקיצוני "בצלמו" פרסם כמו-הוראה למשטרה: "יש לעצור את האירוע ההזוי והבזוי באופן מידי. אנחנו דורשים ממשטרת ישראל להוציא צו סגירה למועדון חד"ש ולאסור על קיום האירוע".

יום לפני ההקרנה המתוכננת, זימנה המשטרה לחקירה את מזכירת מחוז חיפה של מק"י רים חזאן, אשר הסבירה לשוטרים כי מדובר בסרט חדש שאין איסור על הפצתו. חזאן שוחררה בתום החקירה ללא תנאים מגבילים, אך למחרת זומנה פעם נוספת לחקירה. "זה 'ג'נין ג'נין 2' והם יודעים את זה. אמרתי זאת למשטרה במהלך החקירה, הם סתם מיתממים", מסרה בתום החקירה.

במקום ההקרנה המתוכננת, התקיימה בשעות הערב מחוץ למועדון הסגור משמרת מחאה יהודית-ערבית משותפת. המפגינים הניפו שלטים נגד המלחמה, הפשיזם והדיכוי המשטירתי. בין המפגינים היו יו"ר חד"ש עיסאם מחיול וחברי הכנסת איימן עודה ועאידה תומא-סלימאן.

ממק"י נמסר: "סגירת מטה המפלגה דווקא כעת נעשתה בשל רצון המשטרה למנוע את הקרנת סרטו החדש של מוחמד בכרי, שתוכננה כמחאה נגד המלחמה בעזה. מק"י וחד"ש מגנות ודוחות את הצעד המשטירתי הזה, המעיד על עומק ההידרדרות הפשיסטית במדינה – המופנית קודם כל כלפי המתנגדים למלחמה ולמדיניות הממשלה. מק"י וחד"ש מדגישות כי פעילותנו האנטי-מלחמתית תימשך עד להפסקת המלחמה הנפשעת בעזה". כן הודיעו מק"י וחד"ש, כי "ג'אנין ג'נין" יוקרן בעוד שבועיים במועדון המפלגה שנסגר כאמור השבוע למשך 10 שעות בהוראת המשטרה.

פנייה ליועצת המשפטית לממשלה

מרכז עדאלה פנה בשם מק"י אל היועצת המשפטית לממשלה בדרישה למנוע מהמשטרה לסכל את האירוע המתוכנן. במכתב שהועבר באמצעות עו"ד הדיל אבו סאלח ממרכז עדאלה נטען כי הצו שניתן הוא בלתי חוקי, ופוגע בחוסר סמכות בזכויות יסוד, לרבות בחופש הביטוי הפוליטי ובחופש ההתארגנות של הפעילים והמשתתפים באירוע, וכן בחופש היצירה והביטוי של הבימאי.

בהקשר זה חשוב להזכיר, כי מרכז עדאלה פנה אל היועצת המשפטית לממשלה כמה פעמים בעקבות התנכלויות ופלישות של המשטרה למועדון מק"י בנצרת, שכללו חיפושים, חרמה של שלטים ודגלים, ואף השחתה של ציור

דרישת האוצר לחוזים אישיים למורים מוכחת ככישלון מערכת החינוך בדרך לשביתה כללית

המוחלט לפיילוט של חוזי "טאלנט", שנועד לצאת לדרך השנה רק במחוזות תל אביב והמרכז, פנה משרד החינוך דרך לשכות תעסוקה למובטלים בעלי השכלה אקדמית והציע לקלוט אותם ללא צורך בהכשרה או בניסיון קודמים. התרועמות הציבורית לאחר הפרסום הביאה לכך שגם ניסיון כושל זה הוקפא, נכון לעכשיו. בינתיים אמורה מערכת החינוך ביסודי ובחטיבות הביניים לפתוח ב-1 בספטמבר שנה נוספת עם מחסור בעשרות אלפי מורים בעלי הכשרה מתאימה, למרות "פתרון הקסם" של האוצר.

שר החינוך נגד החינוך

מי שמיישר קו ותומך בהמשך ההתעמרות של האוצר במורים הוא שר החינוך, יואב קיש. בשבועות האחרונים הבהיר קיש פעם אחר פעם, כי הוא מצפה מהמורים להתפשר ולהתגמש הוא שלח מכתב למורים בו האשים את הארגון בכך שלא נחתם עד כה הסכם חדש. בנוסף טען קיש כי ארגון המורים אינו אומר את האמת כשהוא טוען שהקושי העיקרי במו"מ הוא נושא החוזים האישיים, וכי למעשה הסיבה לעיכוב היא דרישות חדשות שהעלה הארגון. מנכ"ל משרד החינוך, מאיר שמעוני, חשף את האמת בנושא זה בדיון בוועדת החינוך של הכנסת בשבוע שעבר, בה השתתף גם השר קיש. בדיוני הוועדה אמר שמעוני כי הגורם אשר מעכב את החתימה על ההסכם החדש הוא אכן התעקשות האוצר לכפות על המערכת חוזים אישיים, וכי דרישה זו מהווה, להגדרתו, את ה"אגוז הקשה" במשא ומתן.

השקרים והעמדה שנוקט השר קיש נגד המורים הובילו לפיצוץ פגישת המו"מ שנקבעה בינו לבין רן ארז השבוע (25.8) עוד לפני שהחלה. קיש סירב להכניס לפגישה עם צוות המו"מ של הארגון את עו"ד סיגל פעיל, אחת מחברות צוות המו"מ מטעם הארגון. בעקבות הסירוב, עזב צוות המו"מ כולו את המקום. במכתב ששיגר לשר קיש בעקבות פיצוץ הפגישה כתב ארז: "נדהמתי מהתנהגותך הבזויה והמבזה שלא מתאימה לאדם בכלל, ולשר בממשלה בפרט. למעשה, לא רציתי להגיב כדי לא לבייש אותך אבל כשראיתי את מכתבך רצוף השקרים שנשלח אלי אתמול, הבנתי שפטור בלא כלום אי אפשר. אין אלא להגדיר התנהגות זאת כמיוזגניה או במצב הטוב יותר, גסות רוח".

בינתיים, קיש פרסם בשלישי (27.8) הודעה לתקשורת בה הוא מצהיר כי הציג מתווה חדש להסכם, אשר נותן לדבריו מענה לסוגיות שנתרו פתוחות. אולם ארז הספיק כבר לדחות את המתווה המוצע. לדברי ארז, מדובר בתוכנית פיקטיבית ובספין תקשורתי שהם למעשה נסיגה ממה שסוכם בשנה שעברה. כשהזמן הולך ואוזל, וכשהעוינות בין הצדדים נמצאת בשיאה, כל דבר, למעט שביתה בתיכונים ב-1 בספטמבר, יחשב בשלב זה הפתעה גדולה.

אדם אלי

שר החינוך קיש וי"ר ארגון המורים ארז בשיחת מו"מ (צילום: עמוד הפייסבוק של יואב קיש)

אחרי למעלה משנתיים של משא ומתן עקר בין ארגון המורים למשרד האוצר, וכשימים בודדים נותרו עד תחילת שנת הלימודים, נראה כי מערכת החינוך התיכונת בדרך לשביתה כללית. אם לא יהיה שינוי דרמטי ברגע האחרון, התיכונים יישארו סגורים לדאשונה מאז השביתה הגדולה ב-2007 בה השבית ארגון המורים את פתיחת שנת הלימודים. מערכת היחסים העכורה בין הנהגת הארגון לבין משרד האוצר נובעת מכך שהאחרון הפר את ההבטחות וחזר בו מההסכמות אליהן הגיעו הצדדים בסוף אוגוסט שעבר, ואשר איפשרו לפתוח את שנת הלימודים למרות שהסכם לא נחתם. הפרת ההתחייבויות מצד משרד האוצר, ובמיוחד החלטתו של המשרד בחודשים האחרונים לקזז משכרם של המורים את המקדמות שניתנו להם בתחילת השנה שעברה, הביאה להצהרה מפי יו"ר הארגון רן ארז, כי אם לא יהיה הסכם חתום עד 28 באוגוסט – תושבת פתיחת שנת הלימודים.

ניסיון האוצר לפרק את ארגון המורים

סלע המחלוקת העיקרי בין הצדדים הוא הדרישה החדשה שהעלה משרד האוצר בדבר קליטה של מורים ומנהלים בחוזים אישיים. באוצר טוענים כי כך יתאפשר למשך למערכת החינוך כוח אדם איכותי ולפתור את בעיית המחסור במורים. בפועל אין שום קשר בין הדברים. מדובר בניסיון בוטה של האוצר לפרק את כוחו של ארגון המורים בשיטת "הפרד ומשול" וביצירת מעמדות נפרדים בחדרי המורים. הצדדים כבר הסכימו בשנה שעברה לאפשר אחוז מסוים של מורים שיהיו זכאים לרכיב אישי מעבר לחוזה הקיבוצי, אולם האוצר חזר בו מהסכמות אלה ודורש העסקה בחוזים אישיים ללא הגנות במסגרת החוזה הקיבוצי.

ניסוי זה, שמטרתו ברורה וידועה, נחל עד כה כישלון חרוץ במסגרת החינוך היסודי ובחטיבות הביניים. כבר לפני שנתיים חתמה הסתדרות המורים על הסכם שיאפשר קליטה של 6% מהמורים במסגרות אלה בחוזים אישיים. אך עד כה כשל משרד האוצר כישלון מוחלט בהקמה של מערך גיוס וקליטה למורים אלה. לאחרונה פורסם כי בשל חוסר ההיענות

הורי לוחמים זועקים די!

מה המטרות שלכן ליום שאחרי המלחמה?

בתור ארגון אנו דורשים את סיום הלחימה באופן מידי, מה שכרגע נראה רחוק מתמיד. ביום שאחרי אנו דורשים הגעה להסכם מדיני והימנעות מכניסה למלחמה עם חיזבאללה.

האם בעיניכם סרבנות היא כלי פעולה יעיל?

מתקיימים הרבה דיונים כאלה בקבוצה. ישנם כאלה שתומכים וכאלה שמתנגדים. אגיד שכרגע, החיילים ברובם אינם חושבים על סירוב בשל דאגתם לחבריהם בשדה הקרב. אנו מנסים ליצור מכנה משותף כמה שיותר רחב. קריאה לסרבנות הייתה יכולה להוציא אותנו מהקונסנזוס, בעיקר בזמן המלחמה. אז כרגע אין קריאה פורמלית של הארגון לסרבנות למרות שחלק מהאנשים בארגון הם בעד סירוב.

האם אתם מקיימים שיתופי פעולה עם ארגונים בארץ ובעולם?

כמובן. קודם כל יש קשרים עם ארגוני המחאה בקפלן. למשל זה שאני באתי לדבר בהפגנה בקפלן היה חלק משותפות עם ארגונים נוספים. ישנה גם קבוצה של ארגוני אימהות לצורך תיאומים. אנחנו שואפות לעבוד יחד עד כמה שאפשר ולהיות קשורים עם יותר ארגונים. חיבור הוא חשוב. יש לנו חיבור מיוחד לרחל בן דור מתנועת ארבע אימהות, זו התנועה שגרמה ליציאה מלבנון ב-2000. היא נמצאת איתנו בקשר שוטף. אנחנו נעזרים בה בחשיבה ובארגון.

ומה עם ארגונים שמאליים יותר כמו שותפות השלום?

לא בקשר ארגוני איתם. ישנם אנשים בקבוצה שיש להם קשר לשותפות השלום. למשל, יועצת התקשורת שלנו עובדת גם איתם. יש לנו שיתופי פעולה גם עם חלק ממשפחות החטופים. אנו מנסים להשמיע בעיקר את הקול הייחודי של הלוחמים כאשר מסביב נשמעים הרבה מאוד קולות אחרים. תמיכתנו מאוד ברורה בקיום עסקה לשחרור החטופים.

מה הקושי המרכזי בהפעלת הארגון?

אני חושבת שהשאלה הכי גדולה היא באמת איך להשפיע בכלל ובאופן אפקטיבי. איך ובאיזה אופן להילחם בייאוש של עצמנו ובאדישות הציבורית הגוברת.

מה היו התגובות לפעולותיכם?

קיבלנו תגובות מעורבות. יש הרבה מאוד הורים שמזדהים ומצטרפים, וככל שעובר הזמן הארגון גדל. הארגון מהווה מקום גם של תמיכה וגם של פעילות אני יכולה להעיד על עצמי: בתוך כל הייאוש, הפעילות עוזרת לי לתפקד. יש כמובן מי שלא תומך. למשל, באחת ההפגנות הגדולות בירושלים צעדנו עם השלטים 'הורי לוחמים זועקים: די!'. ביביסט קילל אותנו ופגע בנו פיסית וזה הסתיים בחקירה במשטרה.

בחור'ל פורסמו עלינו כמה כתבות באנגלית. קיבלנו עליהן תגובות אוהדות מצד הקהילות היהודיות, שהתמקדו בנושא ההתמודדות של אימהות ללוחמים.

הלי סער לאלו

השבוע ראיין "זו הדרך" את ד"ר נורית פלזנטל מירושלים, פסיכולוגית ופעילה בארגון "הורי לוחמים זועקים: די!". הארגון שהוקם במטרה למנוע את הכניסה לרפיח, מאגד אלפי הורים ללוחמים בצבא הדורשים להפסיק את המלחמה, לקיים עסקת חטופים ולהגיע להסדר מדיני עם הפלסטינים.

מה מטרת הארגון? כמה פעילים יש בו?

אני אמה לשלושה בנים, מתוכם - שניים לחמו ברצועה, אחד במילואים והשני בסדיר. הלוחם בסדיר נמצא שם מעל 10 חודשים ועכשיו האריכו לו את השירות בעוד 4 חודשים. הארגון עבר כמה גלגולים. התחלנו בתור קבוצה שנקראה: הורים ללוחמים זועקים די!. זו קמה בסוף אפריל כדי למנוע את הכניסה לרפיח. זעקנו "די" גם במובן של די למלחמה וגם די במובן של הגעה לעסקה וקריאה להסכם מדיני, כי אחרת זה בעצם סוג של הקרבה ללא תכלית. הארגון גדל מאז. אמהות לחיילים בסיירת אגוז יזמו את הקבוצה, ולאחר מכן הצטרפו הורים מכל החילות של צה"ל. הקבוצה מנתה כ-700-800 חברים, שפרסמו כמה מכתבים שקראו להפסקת הלחימה. על המכתב האחרון שפרסמנו היו חתומים 2,000 הורים. לפני כמה שבועות הוחלט על איחוד כוחות עם הקבוצה "אימהות בחזית". כיום שמנו הוא: "אימהות בחזית - חזית הלוחמים".

מה הוביל אותך לפעול בארגון?

התחלתי את פעילותי באימהות בחזית ובאמא ערה. עד אפריל חשבתי שזאת מלחמת אין ברירה. הכניסה לרפיח הייתה מבחינתי קן פרשת המים. אני לא האמנתי שתהיה כניסה. חשבתי שהאמריקאים וראשי הצבא יצליחו למנוע את זה, מה שלא קרה. כניסה צבאית לרפיח היא מלכודת מוות של חיילים, חטופים ושל העקורים הפלסטיניים שחוסים שם. בנקודה זאת הבנתי שהמלחמה היא מלחמת ברירה שכל מטרתה היא - הישרדות פוליטית של נתניהו.

אילו פעולות הארגון עושה?

בהתחלה כתבנו מכתבים לראשי המערכת הפוליטית ולרמטכ"ל בקריאה שלא להיכנס לרפיח, למכתבים האלה איש לא ענה. יצאנו בכוח להפגנות עם הסמלים והשלטים של 'הורים ללוחמים זועקים: די!' לא טוב למות בעד ארצנו! ועוד. היינו חודש בצומת תל השומר כי שם מאושפזים רבים מהפצועים במלחמה. חסמנו את נתיבי איילון ליד הקריה ואת דרך בגין עם כשידינו צבועות אדום, כמו דם על הידיים. זו הייתה הפעולה המתקשרת ביותר שלנו. המאבק השלישי הוא דרך התקשורת. כתבתי מאמרים בעברית ובאנגלית ופרסמתי אותם בעיתונות וכן התראיינו ברדיו ובטלוויזיה. אני דיברתי בקפלן. זה היה בשבוע של אישורו בקריאה הראשונה של חוק הפטור מגיוס וארבעה חיילים מגבעתי נהרגו ממש באותו יום. אנחנו פועלות גם בחזית הפרלמנטרית. כשהתאחדנו עם אימהות בחזית הרחבנו את ההשפעה שלנו דרך ייצוג בכנסת. אמהות בחזית רשאית להשתתף בוועדות הכנסת. בסוף יולי הגשנו עתירה לבג"ץ בנושא שחיקת הלוחמים. לא הייתה מלחמה שבה אותם כוחות לוחמים לחמו כל הזמן. החיילים שחוקים וצה"ל לא מוכן לאפשר להם התרענויות. צה"ל היה אמור להשיב לעתירה ב-7.8, אך הוא ביקש דחייה של חודש.

כשהמדינה לא חוקרת, תפקידם של פעילי השלום לתעד

מאות השתתפו בכנס חשיפת עדויות מלחמה

להפחית סיכון לכוחות הפועלים בעזה. בן יהודה תיאר את השיטה של שימוש באזרחים פלסטיניים כמגן אנושי. מדובר בשיטה הדומה ל"נוהל שכן" הידוע לשמצה. בן יהודה שיתף את אחת העדויות שמסר חייל: "אז אומרים לי לתפוס שני נערים כי הם 'מקושרים' – הכוונה מקושרים לחמאס. אחר כך לקחו אותם להגנה מפני התקפות עלינו. שחררו אותם ברפיח, אז כנראה שממש מעורבים בלחימה הם לא היו. בשלב זה אתה מפסיק להאמין לכל מה שהמודיעין אומרים לך. הרי אתה יכול להגיד על כל אדם בעזה שהוא איכשהו קשור בחמאס. הרי החמאס היו הממשלה".

פוגרומים בבקעת הירדן

אריאל מרון, פעיל המלווה קהילות רועים בבקעת הירדן, סיפר על האלימות הגוברת של המתנחלים בחודשים האחרונים. מתנחלים החלו לחדור ליישובים הפלסטיניים בלילות כדי להטיל אימה ולנסות לגרש את התושבים הפלסטינים מהקרקע. "הם נכנסים בין הבתים, בתוך הבתים, שוברים, גונבים ומפחידים. מדליקים פרוזקטורים באמצע הלילה. זו פרקטיקה שנועדה לשבור את אוכלוסיית הרועים. הצבא מגבה את המתנחלים ב-90% מהמקרים", סיפר. לעתים קרובות מתנחלים אף מאיימים על קהילות בנשק – תופעה שהסלימה מאז פרוץ המלחמה. כתוצאה מכך, מאז 7 באוקטובר נאלצו כ-20 קהילות לעזוב את בתיהן. לבקשת קהילות הרועים, מאז פרוץ המלחמה נוהגים פעילי ישראלים ללון ביישובים כדי לסייע בהגנה מתקיפות המתנחלים. צוותי פעילים נמצאים בשטח כל יום, מתעדכנים בטלפון כאשר אירוע אלים מתפתח וממהרים למקום האירוע כדי להציע עזרה.

מרון ציין, כי נוכחות הפעילים בשטח מסייעת לפעמים למנוע או למתן את אלימות המתנחלים: "במקרה הטוב הגענו גורמת להפסקת האירוע, כי זה כמה נערים בודדים. לפעמים אנחנו מגיעים וחוצצים פיסית בין מתנחלים ופלסטינים, וגם חוטפים בעצמנו. בכל זאת המתנחלים קצת יותר נזהרים לגבינו, כי הם יודעים שהמשטרה מתייחסת אלינו אחרת מאשר אל פלסטינים. אנחנו משתמשים בתיעוד, אבל יש סיכון ואנשים הותקפו ונפצעו. פעילה אחת נפצעה באופן חמור. אני ואחרים נפצענו פציעות פחות חמורות". מרון הוסיף: "כאדם בוגר, פעם ראשונה שמישהו הרביץ לי הייתה שם, בבקעה, כאשר רב של התנחלות היכה אותי. ברור שאם פלסטיני היה במקומי באותו מקום, במקום פריקה של אצבע הוא היה מגיע לאשפוז במצב קשה יותר".

מה וויאן סילבר הייתה עושה

יונתן זייגן, פעיל בפורום המשפחות השכולות הישראלי-פלסטיני, סיפר על אמו וויאן סילבר – פעילת השלום הוותיקה שנרצחה בביתה ב-7 באוקטובר. "ליוויתי את וויאן טלפונית במהלך 7 באוקטובר. אך הטרגרדיה העצומה שקרתה לנו בישראל ב-7 באוקטובר איבדה פרופורציות מול הזוועות שקורות מאז בעזה", אמר. "שואלים אותי הרבה מה אני חושב שאמא שלי הייתה עושה, לו הייתה שורדת. אני מאמין שהיא הייתה צועקת בקול: 'לא בשמי'. היא ידעה שביטחון, חירות, רווחה וצדק אפשריים רק באמצעות שלום. מלחמה מביאה עוד מאותו דבר – אובדן, כאב ויצר הנקמה", הוסיף.

המשך הכתבה בעמוד 10

מאות ערבים ויהודים השתתפו בכנס "עדויות מלחמה" שנערך בשבת (24.8) בטייבה ביוזמת שותפות השלום. בכנס חשפו פעילים ונציגי ארגונים עדויות מהשטח על זוועות המלחמה ברצועת עזה, ועל המצב בגדה המערבית ובישראל. דיברו בכנס: ד"ר לינא קאסם מרופאים לזכויות אדם; גיא בן יהודה משוברים שתיקה; יונתן זייגן מפורום המשפחות השכולות ובנה של וויאן סילבר ז"ל; אריאל מרון מפעילי בקעת הירדן; ועוד סרי חוריה – פעיל חד"ש משפרעם שנעצר בתחילת המלחמה על פרסום פוסט בפייסבוק. באירוע נכחו חברי הכנסת מחד"ש-תע"ל עאידה תומא-סלימאן, עופר כסיף ואחמד טיבי; מזכ"ל מק"י עאדל עאמר; ועבד אלרחים בשארה, מ"מ ראש עיריית טייבה, שבירך את משתתפי הכנס בשם העירייה.

את הכנס הנחתה נסרין מורקוס ממובילות שותפות השלום ומזכ"לית תנועת נשים דמוקרטיות בישראל (תנד"י). בדברי הפתיחה אמרה מורקוס: "כשהמדינה לא ממלאת את תפקידה – לתעד, לחקור ולתבוע את האחראים לפשעי מלחמה – אנחנו, פעילי השלום היהודים והערבים, צריכים למלא את מקומה ולאסוף את העדויות". בהקשר זה מנתה מורקוס את התחקירים החשובים שערכו האתר שיחה מקומית, בצלם, רופאים לזכויות אדם ועיתון "הארץ" על פשעים ופגיעה בזכויות אדם במהלך המלחמה.

הרס תשתיות הבריאות והמשבר ההומניטרי

ד"ר לינא קאסם מרופאים לזכויות אדם חשפה עדויות קשות של צוותי רפואה פלסטיניים הפועלים ברצועת עזה. ישראל, אמרה, השתמשה בהרס תשתיות הבריאות בעזה כנשק במלחמה. אי-היכולת להעניק לנפגעים סיוע רפואי בסיסי גרם למספר עצום של קורבנות.

לפי העדויות, נאלצים הרופאים בעזה להמציא דרכים חדשות להעניק טיפול רפואי תחת אש, וזאת ללא חומרים וציוד בסיסי. גובר המחסור ברופאים ובאנשי רפואה בעלי הכשרה, שכן רבים מהם נהרגו בהפצצות. צוותי הרפואה הנותרים סובלים מתישנות ומייאוש. "הרופא מחליט מי יחיה ומי ימות, כי יש כזה מחסור. הדבר גורם לטראומה נפשית אצל רופאים שלמדו כדי להציל חיים", הדגישה ד"ר קאסם.

משבר הבריאות ברצועה גרם תמותה עצומה של אלפים שלא מתו ישירות מההפצצות, אלא ממחלות כרוניות ואחרות שלא קיבלו טיפול רפואי הולם. המשבר העלה את מספר החפים מפשע שמתים מתחלואה והכפיל פי כמה את מספר המתים מפציעהם.

במקביל בישראל חווים רופאים ואנשי צוותים רפואיים ערבים "רדיפה על כל מילה של הזדהות עם כאב עמם. רופאים חוששים להתלונן ולהיחשף. לידם נמצאים אחיות, רופאים וצוותים רפואיים המפרסמים קריאות להרוג את כל העזתים. אך עם זה אין לבתי החולים שום בעיה", אמרה ד"ר קאסם.

שימוש באזרחים כמגן אנושי

גיא בן יהודה, נציג שוברים שתיקה, אמר כי מאז תחילת המלחמה מגיעים לארגון עשרות חיילים המשתפים סיפורים חסרי-תקדים מהנעשה בעזה. מאפיין מרכזי העולה מעדויותיהם הוא - שינוי היחס לאוכלוסייה האזרחית הפלסטינית. בהתאם למדיניות החדשה של "אפס נפגעים לכוחותינו", מותר לחיילים לסכן חיי אזרחים פלסטינים כדי

חיזבאללה, איראן והתגובה הצפויה

כוללת אפילו בכירים ב"דאר אל-פתווה", הגוף הדתי העליון של הסונים בלבנון, שנחשב בעבר אויב מושבע של חיזבאללה.

אין ספק שחיזבאללה יגיב להפצצה הישראלית בביירוט. אך מאז הכוחות העדתי העדין בתוך לבנון, החשש מפגיעה באוכלוסייה האזרחית במדינה והאינטרס של חיזבאללה לשמר את יכולותיו הצבאיות שנבנו מחדש מאז 2006, יובילו אותו להימנע מהסלמה רחבה.

המשטר באיראן בוחן את האפשרויות

איראן, התומכת העיקרית בחיזבאללה, חולקת עם הארגון את עמדתו הבסיסית. איראן מנסה גם היא להימנע ממלחמה אזרחית, למרות חיסול מנהיג חמאס אסמאעיל הניה בשטחה ושורה של התקפות ישראליות נגד יעדים איראניים באזור. מאז 7 באוקטובר חיסלה ישראל יותר מעשרים קצינים במשמרות המהפכה. אך בדומה לחיזבאללה, טהראן מיתנה את תגובותיה.

מתקפת הטילים באפריל 2024, במסגרתה שיגרה איראן יותר מ-300 טילים וכטב"מים לעבר ישראל, הייתה סמלית בעיקרה ולא ניסתה לגרום נזק כבד. הייתה זו ההתקפה הישירה הראשונה של איראן על ישראל מאז הקמת הרפובליקה האסלאמית ב-1979. אך טהראן נתנה לשכנותיה התראה של 72 שעות לסגירת המרחב האווירי. התראה זו אפשרה לערב הסעודית ולאייחוד האמירויות למלא תפקיד מרכזי ביירוט הטילים והכטב"מים, תוך שיתוף פעולה עם ארה"ב ועם ישראל. הממשלות הסעודית והעיראקית אף העניקו למטוסים אמריקאיים גישה מלאה לשטחן כדי לסייע ביירוטים.

כמו כן, איראן הגיבה לבדה ולא קראה לבעלי בריתה (ובראשם חיזבאללה) להשתתף במתקפה. לאחר סיומו של המבצע, הודיעה המועצה העליונה לביטחון לאומי של איראן, כי לא מתוכננים צעדים צבאיים נוספים וכי "העניין סגור". במילים אחרות, איראן ביצעה תקיפה זו בעיקר כדי להשיב לעצמה את כבודה ולהרתיע את ישראל מתקיפות נוספות בשטחה. בכך אותת המשטר האיראני כי הוא אינו מעוניין במלחמה אזרחית נגד ישראל וארצות-הברית.

הפסקת אש יכולה למנוע את מכת הנגד

היעד האסטרטגי של איראן, במיוחד מאז 7 באוקטובר, הוא לשפר את מעמדה האזורי כדי להגיע למשא ומתן עם ארה"ב מעמדה נוחה יותר. פלישה ישראלית ללבנון, אשר תחליש את חיזבאללה, תנחית מכה על השפעתה הגיאוגרפית של איראן באזור. היא אף תכריח את איראן ואת בנות בריתה לבוא לעזרתו של חיזבאללה.

המעמד השליט באיראן מנתח אפוא את התרחישים השונים האפשריים בעקבות ההתנקשות בהניה. האפשרויות הן תגובה מא יראן לבדה, או תגובה מתואמת מאיראן, מעיראק, מתימן ומלבנון. המועד של תגובה זו עדיין לא נקבע. עם זאת, בכירים איראניים הבהירו כי רק הסכם הפסקת אש בעזה יוכל למנוע את מכת-הנגד המתוכננת של הרפובליקה האסלאמית.

ז'וזף דאהר, ג'קובין

תרגם וערך: אסף טלגם

הערת העורך: המאמר פורסם במגזין האמריקאי "ג'קובין" לפני ירי הטילים מלבנון לעבר ישראל ב-25.8.

בכירים באיראן וחיזבאללה נשבעו לנקום על חיסולם של אסמאעיל הניה ופואד שוכר בידי ישראל. המנהיג העליון של איראן עלי ח'מנאי איים על ישראל ב"עונש חמור", וראשי חיזבאללה השמיעו איומים דומים. מזכ"ל חיזבאללה חסן נסראללה הכריז בנאומו ב-7 באוגוסט, כי התגובה לפגיעה בפרבריה הדרומיים של ביירות (הדאחיה) תהיה קשה יותר מהתגובות לחיסולים קודמים. נסראללה הבהיר כי הארגון יפעל "באומץ" אך לא באופן אימפולסיבי. מזכ"ל חיזבאללה יודע כי תגובה בלתי-מחושבת תספק לישראל תירוץ להרחיב את המלחמה.

עוד לפני חיסולו של שוכר החלה ישראל להסלים את צעדיה הצבאיים נגד לבנון, כולל תקיפות בעומק המדינה. בתקיפות בשטח לבנון וסוריה נהרגו בחודשים האחרונים יותר מ-400 לוחמי חיזבאללה, כולל מפקדים בכירים. ההפצצות הישראליות גרמו גם לעיקירתם של יותר ממאה אלף אזרחים לבנונים מאזור הגבול, והשמידו תשתיות ושטחים חקלאיים בדרום המדינה.

לדברי נסראללה, "הישראלים הם אלה שבחרו להסלים את העימות עם לבנון ואיראן". טענה זו נועדה בין השאר לתת תשובה לחלקים גדולים בציבור הלבנוני ובממסד הפוליטי במדינה, המאשימים את חיזבאללה בנטילת סיכון להפיכת לבנון לשדה קרב. נסראללה הודה, כי "לפעמים הפלסטינים ביקשו מאתנו להגביר את הלחץ על ישראל ולחזק את התקפותינו", אך מיד הוסיף: "תמיד הבאנו בחשבון את המצב הפנימי [בלבנון]". מטרת חיזבאללה אינה "לחסל את ישראל עכשיו, אלא למנוע ממנה לצאת כשידה על העליונה" באמצעות אסטרטגיית "אחדות הזירות".

חיזבאללה רגיש ללחצים פוליטיים מבית

בעוד שהיכולות הצבאיות של חיזבאללה השתפרו משמעותית מאז 2006, התמיכה הציבורית בארגון לא גדלה. מחוץ לאוכלוסייה השיעית, מבודד הארגון פוליטית וחברתית. שעה שסקרים העלו כי 62% מהישראלים תומכים במתקפה על לבנון, רק 30% מהלבנונים ענו כי הם סומכים על חיזבאללה, למרות ההתנגדות הנרחבת בלבנון למלחמה בעזה. סקר שנערך לאחרונה בלבנון העלה כי התמיכה בחיזבאללה מחוץ לאוכלוסייה השיעית היא בשפל היסטורי.

עם זאת, עלה בידי הארגון למנוע בינתיים הצתת עימות עדתי בתוך לבנון – גם לאחר ההפצצה שהרגה 12 ילדים ביישוב הדרוזי מג'דל שמש שבגולן הסורי הכבוש. חיזבאללה הכחיש כל קשר לתקיפה, אך הראיות מצביעות על רקטה שנורתה מלבנון ולא יורטה בידי מערכת "כיפת ברזל". יהיו האשמים אשר יהיו, בכירים ישראלים השתמשו בתקרית כדי ללבות את המתחים העדתיים בתוך לבנון וכהצדקה לתקיפה בפרברי ביירות.

הצלחתו של חיזבאללה למנוע התפרצות של מתחים עדתיים בלבנון היא אחד מהישגיו העיקריים מאז פרוץ המלחמה בעזה. בחודשים האחרונים מנסה הארגון להתפייס עם האוכלוסייה הסונית בלבנון, שרובה המובהק תומך בפלסטינים. מאז 7 באוקטובר, המתחים בין סונים ושיעים בלבנון פחתו באופן ניכר. יתר על כן, ג'מאעה אל-אסלאמיה (האחים המוסלמים בלבנון) לקחו חלק בפעולות צבאיות של חיזבאללה נגד ישראל, ושייח'ים סוניים רבים התבטאו בגלוי בעד "ההתנגדות" בדרשות יום השישי במסגדים. תמיכה זו

נשיא אוקראינה וולודומיר זלנסקי בישיבה עם קצינים (צילום: עמוד הפייסבוק של זלנסקי)

שלושה שבועות למתקפה האוקראינית על שטח רוסיה הימור שעלול להסלים את המלחמה

“לנרמל” את המציאות החדשה ולנצל אותה לצרכיו. הנרטיב הרשמי מודה כי כוחות האויב חדרו לשטח רוסיה, אך מבטיח כי מצפה להם תבוסה בלתי נמנעת. עם זאת, השלטון גם רומז כי הדיפת הפולשים משטח רוסיה עלולה לקחת זמן רב – אפילו כמה חודשים.

עליית מדרגה במלחמה

הרשויות ברוסיה שוקלות כעת לערוך מבצע גיוס צבאי נוסף. התקשורת הממסדית ברוסיה כבר החלה להכין את דעת הקהל לכך ואף לשיגור מגויסי חובה לחזית – צעד שנתקל בעבר בהתנגדות ציבורית כה חריפה, עד שהנשיא פוטיין נאלץ להכריז שמגויסי חובה לא יישלחו לאזורי הלחימה באוקראינה. ייתכן אפוא שהמתקפה האוקראינית תאפשר לשלטון הרוסי להרחיב את היקף הכוחות המעורבים בלחימה. רוסיה הגיבה לפלישה לשטחה גם במתקפת טילים וכטב“מים על תשתיות וערים באוקראינה. חמישה אזרחים נהרגו ועשרות נפצעו, ונזק נגרם לתחנות כוח ולבנייני מגורים במרכז ובמזרח המדינה. הפלישה לרוסיה עלולה להתגלות כטעות מצדם של האוקראינים גם מבחינה צבאית גרידא. הסטת כוחות מהחזית במזרח עשויה לערער את ההגנה האוקראינית ולאפשר לצבא הרוסי לכבוש שטחים נוספים במזרח המדינה.

ההימור של זלנסקי הצליח אמנם להביך את הממשלה הרוסית ולהציגה כמי שאינה מסוגלת להגן על שטחה ועל אזרחיה, אך הוא עלול לסמן עליית מדרגה במלחמה ולהאריך אותה – במחיר חייהם של רוסים ושל אוקראינים כאחד.

א. בן יאיר

ב-6 באוגוסט חצו כוחות אוקראיניים את הגבול הרוסי והחלו להתקדם לעומק מחוז קורסק. זו הפעם הראשונה מאז פרוץ המלחמה שיחידות הצבא האוקראיני פולשות לרוסיה וכובשות חלק משטחה. ההתקפה האוקראינית נתקלה בהתנגדות מעטה, ועשרות חיילים רוסים שהוצבו באזור נכנעו. לרוסיה לא היו די עתודות באזור כדי לבלום את ההתקדמות האוקראינית, שחדרה עשרות קילומטרים לעומק השטח הרוסי. 31 אזרחים רוסים נהרגו בהפצצות, ויותר מ-140 אלף נאלצו לעזוב את בתיהם ולהתפנות מאזור הקרבות. ב-19 באוגוסט הודיע נשיא אוקראינה זלנסקי, כי צבאו השתלט על שטח של 1,250 קמ"ר מאדמת רוסיה ועל 92 יישובים. זלנסקי הכריז כי מטרת המבצע היא ליצור “אזור חיץ” בשטח רוסיה כדי להגן על אוקראינה ממתקפה. התקדמות הצבא האוקראיני בחזית קורסק האטה מאז, אך לא נבלמה לחלוטין. הפיקוד הרוסי העביר עתודות כדי לעצור את התקדמות הצבא האוקראיני לאורך הדרכים הראשיות. אוקראינה מצידה ממשיכה להזרים כוחות לרוסיה, לרבות יחידות שהוצבו קודם לכן בקו החזית במזרח אוקראינה.

המטרה האוקראינית

להערכת משקיפים זרים, המטרה העיקרית של המבצע האוקראיני במחוז קורסק היא - ללחוץ על רוסיה לסיים את מתקפתה בחבל דונבאס שבמזרח אוקראינה ולאליץ אותה להסיט כוחות למגננה בשטחה. עם זאת, עד כה יעד זה לא הושג – המתקפה הרוסית בדונבאס רק התעצמה. ברוסיה נתקבלו הידיעות על הפלישה האוקראינית בתדהמה. לפי האתר “מדוזה” – אתר חדשות של מתנגדי מלחמה רוסים הפועל מאירופה – הקרמלין מנסה כעת

תערוכה בירושלים: שטיחים וקסם המזרח

זמן ומקום, שזכה ועדיין זוכה לביטויים רבים בקולנוע, בספרות, בקומיקס ובאמנות. בין המוצגים: איורים של דודו גבע ונחום גוטמן, קומיקס, ספרים, מערת אלאדין ועוד. בתערוכה סיורים מודרכים והיא מומלצת לכל המשפחה.

יוסי אבו

שבוע שיר / עורכת לריסה מיכר

רוצח מפטפט דיבורים אידיאולוגיים
(לאלבר קאמי) / איה סומך

כל כף חם שבא לי לרצח
והגוף שלך יפה כל כף
וחם עכשו והרצח
מתקבל על הדעת מפני
שאת אינך שלי
הדעת שקל מעשי הפשע
נעשו בגלל מה שאי אפשר לקבל?
וחם עכשו ואני מרגיש
שלא אסדר
הרכים שלך מטריפות אותי
מבצרות מסתרות בתצאית מסתרות מאחורי
ועיניך לועגות לי
כי חם עכשו
והזעה שמבצבצת בין שדיך
קוראת לי לגם ללקק
כשהשמש באמצע השמים
אני מחליט לצאת
מגדר הרגיל
אם לא ארצח אותך
אף אחד לא ידע שרע לי
ואם ארצח אקבל עובדת סוציאלית
פעם בשבוע
יש תמיד ספוי שאתחמק מזה
ללא ענש
כמו כל הפושעים הגדולים.
ידעת שכשפשע מארגן אי אפשר לתפס אותו?
זה לא מפריע להם כמו ההתארגנות של הפושעים
אותה הם דאגו לפרק עם בריונים
ידעת שבבריונות מתרת כשהיא בשכר?
ורצח בשם הלאם הוא דבר מקבל
השמלה שאת לובשת מגרה
את העין שלי
שמסתובבת מצד לצד רעבה
איך את מסתירה
ממני חיוכים
שאת מעניקה לכל העוברים והשבים
בחנם
רק לא לי
רק אני עלול לרצח אותך
לא צפנייה לך סכנה כזו מאף אחד אחר.

מתוך התערוכה: פאטמה שנאן, "דיוקן עצמי ושטיח" (צילום: ליאת אלבלינג)

במוזיאון לאמנות האסלם הירושלמי מוצגת תערוכה מרהיבה: "שטיחים – גלגולו של קסם המזרח" שאצרו נעמה ברוש ועדית שרותי. התערוכה תימשך עד תחילת פברואר 2025.

מזה מאות בשנים תופסת אומנות אריגת השטיחים מקום מרכזי בתרבות האסלאם. דגמי השטיחים והעיטורים השונים הם בעלי משמעות סימבולית ורעיונית ועברו מדור לדור תוך התאמה לסביבה המשתנה. בצד תפקידם הפונקציונלי, נקשרו לשטיחי המזרח מסתורין וקסם שבאו לידי ביטוי בדימוי של "השטיח המעופף". דימוי זה, חוצה תרבויות וזמן, זכה לביטויים רבים בקולנוע, בספרות, בקומיקס ובאמנות. בחלקה הראשון של התערוכה מוצג מבחר שטיחים אסלאמיים מאוסף המוזיאון, מהיפים ומהמפוארים שנארגו במדינות האסלאם. שטיחים אלה, שנועדו לשימוש בארמונות השליטים, הם בני יותר מארבע מאות שנים והשתמרותם היא בגדר נס. דגמי השטיחים - גאומטריים, פרחוניים, מדליוניים, גן עדן ושטיחי תפילה - מעידים על האזור והתקופה שבהם נארגו.

חלקה השני של התערוכה בוחן את השפעות שטיחי המזרח על מלאכת אריגת השטיחים בארץ ישראל, מלאכה שנחשבה אחת המכוננות באמנות הישראלית. את השפעתה ניתן לראות בשטיחים, ובמיוחד בשטיחי תפילה, שנארגו בבית ספר לתורה ולמלאכה שנפתח בירושלים ב-1882 ובבצלאל שהוקם בירושלים ב-1906. שטיחים אלה נארגו בדוגמת גומחות תפילה מוסלמיות ועליהם דיוקנאות של דמויות מרכזיות בתנועה הציונית.

בצד השטיחים מוצגות עבודות אמנות עכשוויות של אמנים ערבים ויהודים העוסקים בדימוי השטיח בעבודותיהם, כסמל לבחינת הזהות האישית, התרבותית והלאומית. משתתפים בתערוכה: פאטמה אבו רומי, טימור אמירחן, איברהים באבייב, מאי דעאס, עידו מיכאלי, אסד עזי, רות קסטנבאום בן דב, אלהם רוקני, טל שוחט, פאטמה שנאן ותמר שפר.

חלקה השלישי של התערוכה מוקדש ל"שטיח המעופף". בחלק זה מוצג סוד קסמו של השטיח ויכולות המעוף שהעניקו לו מספרי סיפורים בתרבויות השונות: שלמה המלך והאדרת המעופפת; שלושת האחים; הגנב מבגדד; ואלאדין. סיפורים אלה תרמו לכך שהשטיח המעופף הפך מוטיב חוצה

41 הרוגים בעזה תוך יממה

כנס חשיפת עדויות מלחמה

(המשך הכתבה מעמוד 6)

אבו גרייב בכלא מגידו

סרי חוריה, עו"ד תושב שפרעם ומזכיר סניף חד"ש המקומי, נעצר כחודש לאחר פרוץ המלחמה בשל פוסט שפרסם בעמוד הפייסבוק שלו. בפוסט ניתח את השלכות מתקפת חמאס בעוטף עזה. בכנס שיתף חוריה את הקהל במה שחוהו במעצר.

חוריה סיפר: "כל פעם שסיפרתי על העציר שהייתי איתו עד למותו, התחלתי לבכות. הרגשתי רגשות אשם. העציר זעק 12 שעות שכואב לו והוא חייב טיפול רפואי. הסוהר אמר לו: 'כבר הבאתי לך אקמול, מה עוד אתה רוצה?'. חשבתי, אולי ישמעו לי, כי אני ישראלי. אמרתי לחובש הכלא: תביאו לפחות את הרופא, האיש אומר שכואב לו. העציר גם אמר לי שהוא לא יודע מה עשה כדי להגיע למעצר. למחרת, כשהוא מת, הרגשתי אשם. הייתי צריך לצעוק יותר".

"שב"ס משקרים" הדגיש חוריה. "במהלך המעצר נכנסו לתא שלי חמישה סוהרים שהכו אותי וירקו עלי. כשהתראיינתי וסיפרתי על המכות, הם הגיבו שלא שמעו על כך ושלא הוגשה שום תלונה בנושא. זה שקר מוחלט: אני אישית הגשתי תלונה והיא בבירור בחדרה".

חוריה סבר כי יקבל יחס שונה משום שהוא ישראלי. "כשנעצרתי, אמרו לי להוריד את כל הבגדים, גם התחתונים. חשבתי שאזכה ביחס שונה כי אני ישראלי. לידי היו עצורים מהגדה, ולפתע הבנתי שאני כמוהם – אין הבדל. נזכרתי בתמונה של האסיר מאבו גרייב שעומד עירום עם ידיים מונפות צמוד לקיר, וכך נעמדתי והמתנתי. הרגשתי את שיא ההשפלה. מאז אני קורא לכלא מגידו 'אבו גרייב'".

"הכריחו את העצורים מהשטחים הכבושים לנשק את דגל ישראל. הרביצו להם עד שהסכימו לנשק. מישהי מהצוות צילמה סלפי עם האסירים המוכים המנשקים את הדגל. חשבתי שאם הייתי נדרש לעשות זאת, הייתי מת. אז הגיע קצין ונתן לי את הפריבילגיה היחידה שקיבלתי בעשרת ימי המעצר: הוא ויתר לי על כך".

בסיום עדותו סיפר: "בעשרה ימי מעצר איבדתי 8 ק"ג ממשקלי. מים היינו צריכים לשתות מחור שופכין, מהרצפה. שאר האסירים, אותם ראיתי רק בספירה, היו כולם חבולים, עם עיניים נפוחות ממכות ושטפי דם, מכוסים דם קרוש וסימני מכות שלא נחבשו אפילו בכאילו".

סוכנות הידיעות הפלסטינית וואפא דיווחה בשלישי (27.8) כי בתוך 24 שעות נהרגו בעזה לפחות 41 פלסטינים ו-113 נפצעו מהפצצות צבא הכיבוש על הרצועה. בכך מספר ההרוגים בעזה מאז 7 באוקטובר ל-40,476 ומספר הפצועים עומד על 93,647. כוחות ההצלה ברצועה מדווחים כי נותר מספר רב של גופות ושל פצועים הלכודים תחת הריסות הבתים. כוחות ההצלה גם מדווחים על קושי רב להגיע לפצועים בצל ההתקפות הישראליות. במקביל, ממשיך הצבא להפציץ באזורים במואסי אותם הגדיר "מחסה הומניטרי".

השבוע דווח כי צווי הפינוי ההמוניים שהוציאו בזה אחר זה הכוחות הישראליים במהלך פעולות האיבה גרמו לעיקירתם של 90% מתושבי רצועת עזה מבתיהם מאז אוקטובר 2023. במהלך חודש אוגוסט לבדו פרסמו הכוחות הישראליים 12 צווי פינוי – בממוצע אחת ליומיים – ואלה אילצו כ-250 אלף בני אדם לעזוב פעם נוספת את המקומות בהם שהו.

בתדריך לעיתונאים שנערך בשני (26.8) במטה האו"ם בניו-יורק, הסביר בכיר בארגון כי מאמצי הסיוע של האו"ם במרכז הרצועה ובדיר אל-באלח נעצרים בשל צווי הפינוי הרבים. הבכיר הסביר כי במצב הנוכחי אין אפשרות להעביר סיוע לאזורים אשר נדרשו להתפנות. דובר האו"ם, סטפן דודריק, מסר כי "סוכנות אונר"א עדיין יכולה להמשיך לפעול בשטח מפני שהיא מוטבעת באוכלוסייה. כרגע הבעיה המרכזית היא שינוע הסיוע ברחבי הרצועה". באו"ם הדגישו כי הפסקת הסיוע היא זמנית, וכי סוכנות הארגון ימשיכו לעשות את הנדרש על מנת להעניק סיוע לאוכלוסייה הפלסטינית בעזה. גם תוכנית המזון של האו"ם הודיעה כי התפקוד של מרכזי חלוקת המזון נפגע משמעותית בשל צווי הפינוי הרבים.

עיתונות בצל מלחמה

סניף מק"י ירושלים מארח

מפגש עם מערכת 'זו הדרך'

חמישי 29.8 | 18:00 | כורש 14 כניסה ד'

משמר השלום בדרום ת"א

מתנגדות לאלימות ולדיקטטורה

באריתריאה

חמישי 29.8 | 12:00 | כיכר הבימה ת"א

zoha.org.il

זו הדרך ברשתות החברתיות

וואטסאפ

טוויטר

פייסבוק

אינסטגרם

טלגרם

